

The Mishloah Manot Myth

II. PRACTICAL HALAKHAH VS. WHAT YOU HEARD FROM SOMEONE ELSE

MYTH I: TWO BERAKHOT

1. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ו' עמוד א'
תני רב יוסף: "ומשלוח מנות איש לרעהו" –
שתי מנות לאיש אחד. "ומתנות לאביונים" –
שתי מתנות לשני בני אדם.

2. שו"ע או"ח סימן תרצ"ה סעיף ד'
חייב לשלוח לחבירו שתי מנות בשר או של
מיני אוכלים, שנאמר: "ומשלוח מנות איש
לרעהו" – שתי מנות לאיש אחד. וכל המרבה
לשלוח לריעים משובח.

3. ערוך השולחן סימן תרצ"ה סעיף י"ד
אבל שני חתיכות ממין אחד – אינו מועיל. דכי
מפני שחתכן נחשבם לשנים?

4. ספר הליכות שלמה (אלול–אדר) פרק י"מ
[יב] שני חלקים ממין אחד החלוקים בטעמים,
כגון החלק העליון והתחתון של בשר עוף
וכדומה, חשובים כשתי מנות.

1. *Megillah 7a*

Rav Yosef taught a *baraita* that the verse states: "And of sending portions one to another," indicating two portions to one person. The verse continues: "And gifts to the poor," indicating two gifts to two people.

2. *Shulhan Arukh 695:4*

One is obligated to send their fellow two portions of meat or other foods, as it says: "and of sending portions to one another" – two portions to one person. And one who send to many neighbors is praiseworthy.

3. *Arukh ha-Shulhan 695:14*

But two pieces from same kind – this is insufficient. For when is one cut considered two pieces?

4. *Halikhot Shlomo (Elul–Adar), Chapter 19*

[12] Two pieces of the same kind that are differentiated by taste, such as two different types of chicken or the like, are considered two portions.

MYTH II: TYPES OF FOODS

5. משנה ברורה סימן תרצ"ה ס"ק ב'
ולא בגדים ושאר דברים. והוא הדין משקה
דשפיר דמי, דשתיה בכלל אכילה. וכן סגי
באחד אוכל ואחד משקה. ובעינין שיהיה מין
אוכל המבושל ולא בשר חי, דמשלוח מנות
הראוי מיד לאכילה משמע. וי"א דכיון שהוא
שחוט וראוי להתבשל מיד, שרי:

5. *Mishnah Berurah 695, 20*

But not clothing or other items. And the law is that drinks are also acceptable, for drinking is in the rubric of eating. Similarly, it is sufficient to send one food item and one drink. The food item must already be cooked and not raw, for *mishloah manot* means that it must be read to eat. Though some say that if it was already slaughtered and ready to be cooked immediately, that is permitted.

6. ראש יוסף מסכת מגילה דף ו' עמוד א'
חייב לשלוח שני מנות בשר או מיני אוכלין. אין
ראיה לומר שאם שלח ב' פירות ממין אחד דלא
יצא.

7. פסקי תשובות סימן תרצ"ה הערה פ"ח
ונהוג עלמא לשלוח מיני מתיקה ... ואפשר
ליישב המנהג - דכיון דחויב האב לחנך ילדיו
הקטנים גם במצוות סעודת פורים שהוא
ממצוות היום. ושמחת הקטנים במיני מגדים,
אם כן יש הרווחה לבעלי סעודה ממיני
המתיקה שנותנים זאת לילדיהם, ומקיים בזה
מצוות חינוך, וכלשון השו"ע סי' תקכ"ט
"וקטנים משמחן בקליות ואגוזים".

MYTH III: ONE SIZE FITS ALL

8. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ו' עמוד א'
רבי יהודה נשיאה שדר ליה לרבי אושעיא
אטמא דעיגלא תלתא וגרבא דחמרא. שלח
ליה: [ע"ב] קיימת בנו רבינו, ומשלוח מנות איש
לרעהו ומתנות לאביונים".

9. תלמוד ירושלמי מסכת מגילה פרק א' הלכה ד'
רבי יודן נשייא שלח לרבי הושעיה רבה חדא
עטם וחד לגין דחמר. שלח ואמר ליה. קיימת
בנו "ומתנות לאביונים." חזר ושלח ליה חד עוגל
וחד גרב דחמר. שלח ואמר ליה. קיימת בנו
"ומשלוח מנות איש לרעהו".

10. חידושי הריטב"א מסכת מגילה דף ו' עמוד א'
... פירוש, שלא היתה יקרה התשורה בעיניו.
ואמר שאינה מתנה לאדם כמוהו ולא יצא ידי
חובת משלוח מנות איש לרעהו, הדר שלח ליה
... כלומר שזו התשורה הראויה לך.

6. *Rosh Yosef, Megillah 7a*

One is obligated to send two gifts of meat or other foods. It is not correct to say that if one sends two fruits of the same kind that that is not sufficient.

7. *Piskei Teshevot 695, n. 88*

And the custom is to send sweet treats ... and it is possible to justify the custom – for there is an obligation on the father to educate his small children also in the *mitzvot* of the Purim *seudah*, which is one of the obligations of the day. And children feel joy with sweet treats, thus there is value for the hosts of the *seudah* to have sweet treats to give to the children to thus fulfil the *mitzvah* of *pinukh*, in the language of the *Shulhan Arukh* (529): “and the children enjoy nuts and treats.”

8. *Megillah 7a*

Rabbi Yehuda Nesia sent to Rabbi Oshaya the leg of a third-born calf and a jug of wine. Rabbi Oshaya sent him a message: You have fulfilled through us, our teacher: “And sending portions one to another and gifts to the poor.”

9. *Yerushalmi Megillah 1:4*

Rebbi Yudan the Patriarch sent the Great Rebbi Hoshaya a roast and a pitcher of wine. He sent and told him, you fulfilled with us “and gifts to the poor.” Then he sent him a calf and a barrel of wine. He sent and told him, you fulfilled with us, “And sending portions one to another.”

10. *Hiddushei ha-Ritva, Megillah 7a*

... To explain, that the gift was not precious enough in his eyes. He thus said that it was not a gift fit for a person like him and he did not fulfil his obligation of *mishloah manot*, he thus sent a new gift ... saying that this is a gift fit for him.

11. תשובות והנהגות ברכ' ב' סימן שנ"ד

והנה מדבריו נשמע חידוש גדול, שלא מספיק לקיום המצוה שיש מנה אחת חשובה רק צריך ששתי המנות יהיו חשובות, דאף שהעגל חשובה עדיין לא יצא עד שיהיה גם ביין שיעור חשיבות, וזהו הלכתא רבתא במשלוח מנות לשלוח שתי מנות חשובות דוקא.

ומה שנסתפקו אם תלוי בחשיבות אצל הנותן שאצלו נקרא חשוב, והיינו שצריך לפי עשרו, או תלוי בחשיבותו אצל המקבל, יש לתלות בטעם מצות משלוח מנות. שלמפרשים שהוא מטעם ריעות, תלוי בנותן שמגלה ריעות במנה חשובה אצלו. ואם הטעם שיהיה למקבל ברווח סעודת פורים אז תלוי במקבל, ולמעשה ראוי להחמיר כשתי הדיעות ואם אחד מהם עשיר ישלח לאדם אחד כפי הנאת עשיר.

12. שו"ת רבבות אפרים חלק ו' סימן שפ"ז

ובשולח לצמחוני מאכלי בשר ויודע שהוא צמחוני, אז יתכן דלא קיים המצוה. ובשלח דבר שהמקבל לא מחמיר על עצמו שלא לאכול והשולח מחמיר, אז יתכן דיצא. ובשולח למקבל שמחמיר והשולח לא מחמיר, יתכן דלא קיים המצוה.

13. פסקי תשובות אורח חיים סימן תרצ"ה

אבל השולח מיני מאכל בהכשר שהמקבל מקפיד לא לאכול מאותו הכשר, כיון שאינו איסור רק חומרות בעלמא, יצא ידי חובתו. והוא הדין באם שלח לחבירו מין מאכל שמחמת בריאות אינו אוכלו יצא ידי חובתו.

MYTH IV: WHO IS OBLIGATED?

14. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ד' עמוד א'

ואמר רבי יהושע בן לוי: נשים חייבות במקרא מגילה, שאף הן היו באותו הנס.

11. *Teshuvot ve-Hanhagot* Vol. II §354

And from these words we learn something crucial, that it is not enough to fulfil the *mitzvah* through one significant gift but two gifts of significance, for even though the calf was significant he still did not fulfil his obligation until he also brought a significant amount of wine, and this is an important law of *mishloah manot* – to specifically send two gifts of significance.

And for those who would wonder if the significance depends on what the giver considers significance, and it needs to be in accordance with their wealth, or it depends on the significance perceived by the receiver, we can resolve it based on the reason behind *mishloah manot*. For those that explain it to be about conviviality, it depends on what the giver considers to be significant. But if the reason is that it should be food for the Purim meal, it depends on the receiver. In practice it is good to be stringent for both perspectives and if one of them is wealthy they should give according to what the wealthy will find enjoyable.

12. *Rivevot Ephraim* Vol. VI §387

If one sent meat to a vegetarian knowing that they are vegetarian, it's likely that they did not fulfil the obligation. And if one sent something that the receiver is not stringent upon himself to not eat but the sender is, it is likely they did fulfil the obligation. And if one sent something that the receiver is stringent upon but the sender is not, it is likely that they did not fulfil the obligation.

13. *Piskei Teshuvot, O.H.* 695

But one who sends food with a *bekhsber* that the recipient is particular not to eat things with that *bekhsber*, since it is not prohibited and only a stringency, one fulfils their obligation. And the law is that if a person sends to their friend food that they won't eat due to health reasons they still fulfil their obligation.

14. *Megillah* 4a

And Rabbi Yehoshua ben Levi also said: Women are obligated in the reading of the *Megillah*, as they too were significant partners in that miracle.

15. רמ"א או"ח סימן תרצ"ה סעיף ד'
ואשה חייבת במתנות לאביונים ומשלוח מנות
כאיש.

16. מגן אברהם סימן תרצ"ה ס"ק י"ד
לא ראיתי נוהרין בזה ואפשר דדוקא באלמנה
אבל אשה שיש לה בעל בעל' משלח בשבילה
לכמה בני אדם ומ"מ יש להחמיר:

15. Rama, O.H. 695:4

And a woman is obligated in sending portions to the destitute and sending portions to one's fellows like a man is.

16. Magen Avraham, 695, 14

And I have not seen women be particular about this and it is possible that [the Rema] speaks specifically about widows but a woman with a husband, her husband sends on her behalf to many people. In any case one should be stringent.

MYTH V: THE NEED FOR A SHALIAH

17. שו"ת בנין ציון סימן מ"ד
ולענ"ד טעם המהר"י ברין ורמ"א כמו שכתוב
"ומשלוח מנות" ולא כתיב "ונתן מנות" כמו
דכתיב "ומתנות לאביונים". דלשון "נתינה"
שייך גבי מנות, כדכתיב "ונתן לפנינה וגו' מנות:
ולחנה יתן מנה אחת אפים:" מזה נראה דלא
הקפיד הכתוב אלא על השילוח, דהיינו שיוצא
מן המשלח. אבל מתנה לא אקרי רק מה שבא
מיד הנותן ליד המקבל. ... אבל כאן דכתיב
"ומשלוח מנות" דאין זה רק מצות שילוח
מששלח יצא.

18. כף החיים סימן תרצ"ה ס"ק מ"א
בתשות בנין ציון סי' מ"ד, נסתפק אם הביא
בעצמו המנות ולא ע"י שליח אי יוצא כיון
דכתיב "ומשלוח" נימא דבעינן דוקא ע"י
שליחות יעו"ש. ולי נראה דאין יכול לדקדק
מזה דוקא ע"י שליח, דהרי מצינו בתורה בכמה
מקומות לשון "משלוח" ואינו ע"י שליח. כמ"ש
בנח "וישלח ידו ויקחה". וגבי אברהם "וישלח
אברהם את ידו." "וכי תשלחנו חפשי מעמד,"
וכאלה רבות. ומ"מ אם אפשר יש לעשות ע"י
שליח מפני הכבוד, אבל אם א"א אין לבטל
המצוה משום זה – והוא פשוט:

17. Binyan Tzion §44

And in my humble opinion the reason for Mahari Brin and Rama is because it is written "and sending gifts" and not "and giving gifts" as it is written "and gifts to the poor." For the language of "giving" is relevant for gifts, as it is written, "He would give to Peninah ... gifts. And to Hannah he gave one gift" (I Sam. 1:4-5). From here it seems that the verse was only specific when it came to the sending, that is that it goes from the sender. But a gift is only called that when it goes from the hand of the giver to the hand of the receiver. ... But here it is written "and sending gifts" for this is only an obligation fulfilled when sent through a messenger.

18. Kaf ha-Hayyim 695, 41

In *Responsa Binyan Tzion* §44, he questions whether if one brought the portion himself, and not through a messenger, if he has fulfilled the commandment since it is written, "and sending," we can say that we need it to be specifically through a messenger, see there. But it appears to me that one cannot be exacting about it only being through a messenger, for we have found the expression, "sending," in several places, and it is not with a messenger. As it is written with Noah, "and he sent out his hand and took it" (Gen. 8:9). And with Avraham, "And Avraham sent out his hand" (Gen. 22:10). And "When you send him free from you" (Deut. 15:13), and there are many like these. Nevertheless, if it is possible, it should be done with a messenger on account of the honor. But if it is impossible, the commandment should not be negated on account of this. And that is simple.

MYTH VI: MORE IS BETTER

19. מ"ת הלכות מגילה פרק ב' הלכה י"ז
מוטב לאדם להרבות במתנות אביונים
מלהרבות בסעדתו ובשלוח מנות לרעיו. שאין
שם שמחה גדולה ומפארה אלא לשמח לב
עניים ויתומים ואלמנות וגרים. שהמשמח לב
האמללים האלו דומה לשכינה שנאמר (ישעיה
נז ט) "להחיות רוח שפלים ולהחיות לב
נדכאים":

19. *M.T. Laws of Megillah 2:17*

It is preferable for a person to be more liberal with his donations to the poor than to be lavish in his preparation of the Purim feast or in sending portions to his friends. For there is no greater and more splendid happiness than to gladden the hearts of the poor, the orphans, the widows, and the converts. One who brings happiness to the hearts of these unfortunate individuals resembles the Divine Presence, as it is written, "to revive the spirit of the lowly and to revive those with broken hearts" (Is. 57:15).